

Theatermaker Eric De Volder plots overleden

De Morgen.be - Stijn Dierckx – 29/11/10, 08u03

Zondagmorgen overleed Eric De Volder (10 mei 1946-28 november 2010) oprichter en artistiek leider van Toneelgroep Ceremonia. 'We verliezen één van onze allergrootsten.' zegt Patrick Allegaert, curator en artistiek leider van het Museum Dr. Guislain in Gent.

(foto Ceremonia)

Eric is een schone mens, die schoon over de mens kan vertellen

Patrick Allegaert (curator van museum dr. Guislain)

'Een zwarte dag voor het theaterlandschap in Vlaanderen en ver daarbuiten', vervolgt een diep geëmotioneerde Allegaert. 'Zaterdagavond straalde hij van geluk, na de première van Frans Woyzeck.' De volgende ochtend is hij niet meer. 'Ik kan niet over hem praten in de verleden tijd.'

"Het vreselijke nieuws van vanmiddag lijkt zo onwezenlijk; ik stond gisteren nog heel uitgelaten met hem te babbelen op het feestje na de première", gaat Allegaert verder. "Eric was zo content, zo gelukkig. Frans Woyzeck is een echte De Voldervoorstelling geworden. Hij is er toch maar weer in geslaagd die klassieker dichtbij te brengen, er een herkenbaar verhaal van te maken. Ik was vooraf plaatsvervangend zenuwachtig, vanwege het voor hem ongewone materiaal en de ongewone omstandigheden: repertoire op de grote scène, dat was nieuw. Eric's kracht lag altijd in het kleine en intieme. Deze samenwerking was een sprong voor hem. Veel te kort gesteld: Eric is een schone mens, die schoon over de mens kan vertellen."

Begin vorige week zaten Marijke Pinoy en Eric De Volder nog samen voor een interview voor de zaterdagkrant. De première van Frans Woyzeck was een bijzonder moment in de carrière van De Volder. De man die een loopbaan lang subtiele en diepmenselijke 'salonvoorstellingen' had gemaakt, waagde op uitnodiging van Johan Simons en Wim Opbroeck van NTGent de stap naar het grote plateau. Dirk Pauwels (artistiek directeur Campo): "Eric had van weinig dingen schrik, alles wat hij ondernam behoorde voor hem tot een grotere eenheid. Dit was geen willekeurig zijsprongetje, dit project behoorde voor hem simpelweg tot zijn parcours. Hij werkte dat rustig, op eigen ritme af. Hij sloeg erin om de mens te verheffen. Al sinds de jaren zeventig drukte hij een heel persoonlijke stempel op het Vlaamse toneel. Hij was van bij het begin een specifieke en toonaangevende stem in het landschap en is altijd trouw gebleven aan zijn uitgepuurde manier van theatermaken. Het werd hem door critici na een aantal jaren wel eens verweten, dat hij geen nieuwe manieren bleef zoeken. Maar hij had zijn taal al lang gevonden."

Eén en al optimisme over de nakende première was De Volder vorige week. Zelf een beetje onder de indruk de thematiek van de voorstelling. De actualiteit had hun Frans Woyzeck ingehaald. Een repetitieproces over een kapotgepeste mens werkte naar zijn hoogtepunt in de week waarin het over niks anders ging in kranten en journaals. De beelden uit dat bedrijf in Zinnik hadden De Volder behoorlijk geschokt. Uit zijn werk bleek altijd al de grote voorliefde voor het verhaal van de kleine man in zijn wereld. Zijn spelers konden met dat materiaal aan de slag, op zijn geroemde Ceremoniazolder, een plek geheel ingericht in functie van de speler en diens heilige concentratie. Maar De Volder was meer dan theatermaker, hij was ook plastisch kunstenaar, misschien wel in eerste plaats. Hij dacht in beelden. Voorstellingen ontstonden uit foto's, hij schetste zijn repetities, hij liet acteurs zelf uitvergroete expressies zoeken met een laag schmink. Bovendien ontwierp hij ook nog eens eigen decors en licht. Marijke Pinoy: "Het slag artiest, zoals je ze zelden tegenkomt, iemand die weet wat écht kijken is. Een alleskunner in de kunsten."

De intimiteit van de repetitiezaal

De Volder vertelde voorbij week zelf nog dat het feit dat hij aan de slag ging met Georg Büchners Woyzeck niet zo hoefde te verwonderen. "Die jongeling, te vroeg gestorven op amper 23-jarige leeftijd, stelde vier fragmentarische schriften op, in wezen niet zo anders dan het materiaal waar ik doorgaans mee aan de slag ga. Ik had die gast eigenlijk echt willen kennen."

In 1992 richtte hij zijn eigen gezelschap, Ceremonia, op. Ceremonia werkte vanop theaterzolder KIM (Kunst Is Modder). Ze toonden hun voorstellingen vanuit de intimiteit van de repetitiezaal. Kom terug was het eerste wapenfeit van het nieuwe gezelschap. In 1999 maakte De Volder Diep in het bos/Au fond du bois samen met Het muziek LOD. Daarna volgden Vadria, Zwarte vogels in de bomen en Achter 't eten. In 2000 ontving De Volder de Thersiteprijs van de Vlaamse theatercritici, in 2001 de Cultuurprijs van de Stad Gent. Voor de tekst van Zwarte vogels in de bomen kreeg De Volder in 2003 de Vlaamse Cultuurprijs Toneelliteratuur en de Vlaamse Cultuurprijs voor Podiumkunsten. Achter 't eten wordt algemeen beschouwd als De Volders grootste meesterwerk, en werd in 2004 bekroond met de Grote Theaterfestival-prijs. Brand en Au nom de père werden genomineerd voor de edities van respectievelijk 2005 en 2006.

Op de website van Ceremonia krijgen volgende woorden van De Volder sinds gisteren een donkerdere kleur: "En ik zeg, doelloos ga ik vooruit, gelijk een kind verrast door het afwisselende, benieuwd naar het verbeeldende, spelend met het onverwachte, begidst door het dramatische en lachend naast de pot pissend. Dromend van het raadselachtig onbekende, zonder dwang, zonder richting, zonder doel. Mij beschilderend, mij ontwikkelend. Dat is mijn levenswijze. Dat is mijn omhulsel. Ik ben dood en ik weet het niet en het enige wat ik kan doen is mij overleveren aan de ceremonie want wat dat sterft, zal verder leven."